

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Заступник керівника
(проректор з науково-педагогічної роботи)

Микола АФАНАСЬЄВ

**КОМУНІКАЦІЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ
робоча програма навчальної дисципліни**

Галузь знань	усі
Спеціальність	усі
Освітній рівень	другий (магістерський)
Освітня програма	усі

Вид дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

**Вибіркова
англійська**

Завідувач кафедри
педагогіки, іноземної філології
та перекладу

Тетяна БОРОВА

Харків
2020

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу
Протокол № 1 від 26 серпня 2020 р.

Розробник(-и):

Борова Т.А., док. пед.н., проф. кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу

Коваленко О.Ю. канд. філол. наук, доцент кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Комунікація у професійній діяльності» для здобувачів освітнього рівня магістр.

Робоча програма навчальної дисципліни «Комунікація у професійній діяльності» розглядає основи професійної комунікації, дозволяє зрозуміти природу мови як засобу спілкування, формує здатність виконувати роль культурного посередника між рідною культурою та іноземною, успішно долати міжкультурні непорозуміння та конфліктні ситуації, виявити себе як комунікативну особистість, сприяє формуванню соціокультурного компоненту у професійній діяльності.

Зміст дисципліни складають сучасне розуміння професійної комунікації у глобалізованому контексті. Основні напрями вивчення – комунікативна особистість, професійна комунікація у діловому контексті, міжкультурне професійне спілкування.

Метою навчальної дисципліни є вивчення та засвоєння основних понять і категорій мови як засобу професійної комунікації у міжкультурному середовищі.

Основні задачі дисципліни:

- сформувати професійну комунікативну компетентності;
- вміти володіти понятійним апаратом у теорії комунікації;
- вміти розрізняти типи дискурсів, мовленнєвих актів, тактик та стратегій спілкування, аналізувати соціокультурні чинники та розмаїття засобів комунікації;
- бути здатним застосовувати набуті знання та вміння на робочому місці та реальному житті.

Об'єктом вивчення дисципліни є розвиток міжкультурної комунікативної компетентності у контексті професійного спілкування.

Предметом дисципліни є іншомовна комунікація, яка оптимізується у реально-часових мовленнєвих практиках, в різних професійних (ділових) ситуаціях, що здійснюється задля формування цілісного й персоналізованого образу світу, а також розвитку творчої активності й автономності студента як мовної особистості.

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	1М
Семестр	1,2
Кількість кредитів ECTS	10
Форма підсумкового контролю	залік

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Перереквізити	Постреквізити
Іноземна мова (за професійним спрямуванням), Поглиблене вивчення іноземної мови за фахом, Ділове спілкування іноземною мовою, Іноземна мова академічної та професійної комунікації	

Компетентності та результати навчання за дисципліною:

Компетентності	Результати навчання
лінгвістична компетентність	здатність до застосування усіх видів мовленнєвої діяльності (читання, говоріння, аудіювання, письмо) у межах загальнонавчальної та професійної мови;

	обізнаність у теорії комунікації, залежності між мовою, мовленням і комунікацією; здатність застосовувати основні види та підходи до комунікації у професійній діяльності
соціолінгвістична компетентність	здатність обирати різні мовні форми, використовувати й перетворювати їх відповідно до низки екстралінгвістичних факторів (конкретних індивідів, які застосовують певні мовні одиниці у професійній сфері); здатність до вибору індивідуального стилю спілкування, застосовувати різноманітні засоби переконання, оцінити конфліктну ситуацію та обрати шляхи її подолання, організувати процес прийому й передачі інформації, установлювати комунікативні зв'язки в колективі, використовувати інформаційні ресурси комп'ютерних технологій для організації комунікативного процесу
прагматична компетентність	здатність використовувати мову для досягнення певних професійних цілей залежно від особливостей соціальної й професійної взаємодії: від ситуації, статусу співрозмовників й адресата мови й інших факторів, що стосуються прагматики ділового спілкування; здатність розрізняти основні види комунікації, встановлювати референтні зв'язки між висловлюванням та наміром мовця, встановлювати типи мовленнєвих актів, розрізняти текст і дискурс, виокремлювати ефективні стратегії та тактики у процесі професійного спілкування
професійна компетентність	здатність порівнювати різні теорії міжкультурної комунікації, розробляти стратегію подолання міжкультурних перешкод, розуміти специфіку взаємовідносин між мовою, культурою та спілкуванням у міжкультурному середовищі, класифікувати види вербальної/невербальної комунікації, вмти запобігати непорозуміння, яке може виникнути через специфіку вербальної/невербальної комунікації, проаналізувати та критично застосовувати базові принципи міжкультурної комунікації у професійному контексті

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Комунікативна компетентність в системі професійної підготовки спеціаліста

Тема 1. Комунікація як основний чинник соціальної взаємодії

1.1. Інформація та комунікація в сучасному суспільстві.

Спілкування, комунікації та інформація: сутність та співвідношення понять. Комунікація як чинник існування суспільства. Сучасні комунікативні технології. Паблік рілейшнз.

1.2. Функції комунікації.

Природа комунікації. Функції комунікації в сучасному інформаційно-насиченому суспільстві. Роль комунікації у суспільстві. Специфіка ділового спілкування.

Тема 2. Види комунікації

2.1. Вербальна комунікація.

Елементарні компоненти та засоби комунікації. Вербальні компоненти спілкування. Основні функції мови. Форми мовного спілкування. Основні вимоги до ділової розмови. Ділова кореспонденція. Види письмових документів.

2.2. Невербальна комунікація.

Невербальні компоненти спілкування. Взаємодія вербальних та невербальних засобів спілкування.

Тема 3. Рівні комунікації

3.1. Міжособистісна комунікація.

Ситуативні та психологічні передумови міжособистісної комунікації. Мовленнєва та немовленнєва поведінка у міжособистісній взаємодії. Комунікативні бар'єри. Умови ефективності комунікацій.

3.2. Комунікація в малих групах.

Поняття, види та функції комунікації в малій групі. Структура та динаміка комунікації в малій групі.

3.3. Специфіка масової комунікації.

Структура та функції масової комунікації. Ефективність масової комунікації.

Змістовий модуль 2. Особливості професійно орієнтованої комунікації

Тема 4. Комунікація в межах організації

4.1. Комунікація як функція управління організацією.

Види комунікацій в організації. Особливості внутрішніх комунікацій в організації. Форми ділової комунікації в організації.

4.2. Особливості маркетингових комунікацій.

Роль професійно-комунікативної компетентності фахівців у забезпеченні конкурентоспроможності підприємств. Основна мета та завдання маркетингових комунікацій. Споживач як об'єкт комунікативного впливу.

Тема 5. Комунікативна політика

5.1. Комунікативна стратегія у сфері маркетингу.

Стратегії формулювання попиту та стимулювання продажу. Складники комунікативної стратегії.

5.2. Комунікативна стратегія маніпулятивного впливу.

Комунікативна стратегія маніпулятора. Комунікативні тактики маніпуляції.

Тема 6. Міжкультурна професійна комунікація

6.1. Лінгвокультурологічні аспекти міжкультурної комунікації.

Сутність культурних цінностей та їх місце в міжкультурній комунікації. Засади успішної міжкультурної комунікації. Лінгвістичні аспекти міжкультурної комунікації. Невербальні аспекти міжкультурної комунікації.

6.2. Типи сприйняття міжкультурних відмінностей.

Особливості сприйняття "іншого". Механізми адаптації. Формування міжкультурної компетентності.

Методи навчання та викладання

У процесі викладання навчальної дисципліни за комунікативними методами викладання англійської мови для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування технології змішаного навчання (blended learning) та як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких: практичні заняття проблемного характеру, робота в малих групах, мозкові атаки, кейс-метод, презентації, ознайомлювальні (початкові) ігри, дебати, диспути, дискусії, студентські проекти, студентські конференції.

Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою.

Поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення практичних занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів).

Підсумковий/семестровий контроль проводиться у формі семестрового заліку відповідно до графіку навчального процесу.

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів. Оцінювання знань студента під час практичних занять та виконання самостійних завдань проводиться за такими критеріями:

На практичних заняттях оцінюється здатність студента оволодінням мовленнєвою компетентністю, зокрема з читання, аудіювання, письма та говоріння, засвоєння яких, оцінюється у 6 балів окремо кожне або інтегровано, у залежності від мети практичного заняття; протягом семестру проводяться дві модульних поточних контрольних роботи кожна з яких оцінюється у 12 балів; обов'язковими для поточного контролю є дві презентації, які студенти виконують за вивченими темами двічі на семестр з оцінювальним балом – 8; самостійна робота студентів оцінюється у 2 бали у відповідності до технологічної карти з навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни у першому семестрі здійснюється на підставі проведення заліку, студента слід вважати атестованим, коли сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Максимально можлива кількість балів – 100. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	не зараховано
35 – 59	FX	незадовільно	
1 – 34	F		

Форма оцінювання та розподіл балів наведено в таблиці «Рейтинг-план навчальної дисципліни»

Рейтинг-план навчальної дисципліни

Тема	Форми та види навчання	Форми оцінювання	Мак бал	
	Змістовий модуль 1. Комунікативна компетентність в системі професійної підготовки спеціаліста		100	
Тема 1.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Практичне заняття	Комунікація як основний чинник соціальної взаємодії	Усна/письм Виконання завдань	12
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання навчального матеріалу, поглиблене опрацювання окремих лексичних одиниць	Письмова, Виконання завдань	5
		Виконання завдань	Письмова, Вик.завдань	4
Тема 2.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Практичне заняття	Види комунікації	Усна/письм Вик. завдань	18
		Презентація		8
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання навчального матеріалу, поглиблене опрацювання окремих лексичних одиниць	Письмова, Виконання завдань	4
Виконання завдань		Письмова, Вик. завдань	2	
Тема 3.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Практичне заняття	Рівні комунікації	Усна/письм Виконання завдань	18
		Презентація	Усна	8
		Письмова К/Р	Письмова	12
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання навчального матеріалу, поглиблене опрацювання окремих лексичних одиниць	Письмова, Виконання завдань	6
Виконання завдань		Письмова, Вик. завдань	3	
	Змістовий модуль 2. Особливості професійно орієнтованої комунікації		100	
Тема 4.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Практичне заняття	Комунікація в межах організації.	Усна/письм Вик. завдань	12

	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання навч. матеріалу, поглиблене опрацювання окремих лексичних одиниць	Письмова, Виконання завдань	4
		Виконання завдань	Письмова Вик. завдань	2
Тема 5.	Аудиторна робота			
	Практичне заняття	Комунікативна політика	Усна/письм Вик. завдань	18
		Презентація	Усна	8
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання навч. матеріалу, поглиблене опрацювання окремих лексичних одиниць	Письмова, Виконання завдань	6
		Виконання завдань	Письмова Вик. завдань	3
Тема 6.	Аудиторна робота			
	Практичне заняття	Міжкультурна професійна комунікація	Усна/письм Вик. завдань	18
		Презентація	Усна	8
		Письмова К/Р	Письмова	12
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання навч. матеріалу, поглиблене опрацювання окремих лексичних одиниць	Письмова, Виконання завдань	6
Виконання завдань		Письмова Вик. завдань	3	

**Рекомендована література
Основна**

1. Hurn B. J. (2013) Cross-Cultural Communication / B. J. Hurn, B. Tomalin. – London : Palgrave Macmillan. 328 p.
2. Mattock J. (2013) Cross-Cultural Communication: The Essential Guide to International Business / J. Mattock : Kogan Page. 176 p.
3. Miller K. (2008) Organizational Communication: Approaches and Processes / K. Miller. – London : Cengage Learning,. – 336 p.

Додаткова

4. Солощук Л. В. Вербальні і невербальні компоненти комунікації в англomовному дискурсі : [монографія] / Л. В. Солощук. – Х. : Константа, 2006. 300 с.
5. Grice H. P. Logic and conversation / H. P. Grice // Studies in the Way of Words. – Cambridge (Mass.), London : Harvard University Press, 1991. P. 22–40.
6. Richards J. C. Language and Communication / J. C. Richards, R. W. Schmidt. – London : Longman, 1983. – 276 p.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

7. Комунікація у професійній діяльності / О. Дубцова - Сайт ПНС. ім. С.Кузнеця – Режим доступу: <https://pns.hneu.edu.ua/enrol/index.php?id=3715>
8. Business and Professional Communication Quarterly [Electronic Resource] - Access Mode: <https://journals.sagepub.com/loi/bcq>